

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباراد
بین بوم و بر زنده یک تن مباراد
همه سر به سرتون په کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

Ideological

afgazad@gmail.com

مسائل ایدئولوژیک

درویش وردک
۲۰۱۶ دسمبر

نه پنځوم مجلس (په غور مالی نه کولوکی)

دجمعی په ورځ د ۵۴۵ هجری قمری کال درجې په نهمه ، شیخ عبدالقادر(رضي الله تعالى عنه) داسی و فرمایل:
دحریص اوطعم لرونکی انسان وینا له تملق او مداحنی څخه خالی نه وي. کلام یې تول پوستکی پرته له مغزه دي، اوله
معنی څخه تشن صورت دي. طمعکار له حقیقت څخه لیری دي، همداسي لکه چې دطعم حروف له نقطي څخه بي
برخی ده.

ای دخای بندگانو په خپلو اعمالو اوکرو کي صدق اوراستي ولري، ترڅو رستګارشي. صادق دلور همت درلودونکي
دي، دچا په ونيا نه فريغته کيرى.
متعال خدای په هرڅه چې اراده و فرمایي قادر او توانادي، او هرکله که دیوه کاردتر سره کولو قصد ولري ده ګډي وسایل
او عوامل هم فراهم کوي.

سناسو ریښتیما ما په خبرو راولی او دروغ مو ما سکوت ته واداره کوي. په هراندازه چې تاسوطالب(غوبښتونکي) اوسي
په هماغه اندازه زه راهنمایي او ارشاد کوم.

(ای دخای بنده) که دعلم له برکاتو څخه یوه کمه اندازه ولري، هيڅکله به دنفس دحظ او دشهو او تدارضا لپاره دسلامينو
په دروازوکي ملازم نه وي، خکه عالم پرته له خدايې بلی دروازې ته پېشی نلري، او دنوروله لاس نيوی نه زاهد دي،
او دخای ریښتیمي محب او مينه وال هم نورو ته دکتو سترګي نلري، صادق محب داسی دي چې که تول مخلوق یې
دسترنګو څخه حاضرشي، پرته له خپل محبوبه بل څه ته نه ګوري، دنیا ېې په نظرکي قدرناري او دزره په سترګوکي
ېي آخرت هم وزن نلري، او بالاخره پرته له مولا څخه یې په نظر هیڅ شې ارزښت او مقام نلري.

عاقل اوسي، (اید، عقیده او ټواک) مو پېښت ندي ولار، ديری له تاسو دېي معنی ويناو څهه پېروي کوي،
داکثر متكلمينو کلام یوازی په ژبه دي او دزره له ریښتیموالي لیری دي. دمنافق دوینا طنین په ژبه دي، ولی دصادق
وینا له زره څخه سرچينه اخلي، دصادق زره حق په درگاه ملازم دي، او سراوا باطن یې قرب ته وصل شوي، او هغه
حق په دروازه ملازم زره تل دننو تو اجاده غواړي. ولی ته دروغجن یې، په هیڅ یوه حال کي صادق نه یې، او د الحق
خواته لاره نلري. ته روند یې او خرنګه کولاي شي چې دبل لارښونه وکړي؟ کوم څه ته روند کړي یې؟ دنفس هوا،
د شهواتو څخه پېروي، دننيا حب ته دغه روند توب ته کش کړي یې، راشه او ترکومه چې دغه روند توب په ظاهرکي

دی، معالجه بی کره اوکه نه دباطن روندتوب ته به واوری، او دگناهونو په کولوبه دی و گماری او په پای کی به دی کفرته وباسی.

دھرچاچی طاعت او عبادت خاص دخای لپاره وی، دحق پروراندی به دقدراو منزلت خاوندوی، او تل به دھعی فرمان ته غایره اینونکی وی. دموسی (علیه السلام) اویا تنه صحابه دحق خطاب اوریدولپاره غوره شول، او کله چی بی خطاپ واورید، تول بی هوبنه شول، او بوازی موسی علیه السلام هو بسیار پاته شو ترخو دحق خطاب ته غورشی، کله چی اصحاب په هوبن راغل وویل : مونبر دحق دکلام داوریدو توان نه درلود، ته ای موسی زمونبر اورب العزت ترمنح واسطه شه. موسی علیه السلام ورته دحق خطاب واوراوه. ولی موسی علیه السلام دحق دکلام په اوریدو قادر و اونورنه و؟ مسلما دایمان دقوت په وجه، په خالصانه عبادت اوریستینی بندگی سره توامندو، اونور دایمان دكمزورتیا له امله دحق دکلام په اوریدو توامندن نه و، که هغه خه چی موسی علیه السلام دوی ته ابلاغ کری و، په حقیقت سره اوریدلی او عمل بی پری کری و، او دخای او مراونه بی اطاعت کری وای، دوی به هم دحق دکلام داوریدو خواک درلودای.

همدارنگه شیخ (رضی الله تعالی عنہ) فرمایل: زه په تولو دروغجنو منافقینو اودحق داومروپه عاصیانو مسلط یم، ددی عاصیانو امیر الیس او کوچنی بی فاسق شخص دی. زه دتولو گمراهانو او گمراه کوونکو چی باطل ته دعوت کوی، دینمن یم، او داکار په خپل خواک او قوت په تکیه کولو سره نه کوم، بلکه دمتعال خدای قدرت او ارادی ته تکیه کوم.

ای منافقه، پوه شه چی نفاق دی په زره کی ریشی کری، لازمه ده چی دیرژرتوبه وباسی اوله ریاء اونفاقه لاس واخلي. پوه شه هغه خه چی زه بی وايم، که دخای له جانبه و، داسی خواک دی چی دخای په قدرت او توان سره عمل کوی، دقدرت په وزرو الوزی، دزیرونو کوروونو ته دتنه کیری، او دمعنی او ضمیر کتنه کوی، که دنفس له هوا او شیطان خخه وی، له حقیقته تش دی او زربه ذوب(ویلی) شی، تیت او خباره به شی، او ریشی به بی و چی شی، حکم متعال خدای هیڅکله دروغجن نه تائیدوی، او د منافق پارندی، او د شکر په تارک او منکر هم کوم عنایت نه کوی. هر خواک چی دنفس په واسطه و گمارل شی، کوم خای او شی ته ندی رسیدلای، بلکه نفاق به بی دین دسوزیدو سبب و گرئی. ای مریدانو، ما چی کوم خه لازم و، وویل، ولی تاسو تیښته کوی، او په هغی عمل نه کوی. دروغ مه وايی، په هیڅ سینه کی دوه زرونه وجودنلری، بلکه هر کس بوزره لری، او هر کله که دیوه خه په منه او حب باندی دک شوی، طبعا بل شی پکی خای نلری.

متعال خدای فرمایلی دی: (**ماجَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِّنْ قَلْبِينَ فِي جَوْفِهِ**) -« خدای دانسان په سینه کی دوه زرونه ندی اینولی. سوره احزاب آیه ۴» بونکه امكان نلری چی بوه زره له خدای سره منه ولری او په هماغه بول له مخلوق سره، داسی زره چی دنیا ته پام ولری او هم آخرت ته. که زره خدای ته متوجه وی او په ظاهره خلق ته دتونلیزومصالحو لپاره نو اشکال نلری.

که جاھل نفاق اوریاء درلوده، په دی اندازه مهمه نده که عالم چی په ریا اونفاق خبردی او دددی او صافودرلودونکی وی. جاھل عصیان کوی ولی عالم ددی عصیان په مضارو خبردی، لذا باید مطبع وی. هغه چی دنیا دمال په تولولو پسی حریص دی، دریا اونفاق په واسطه دی چی په وجود کی بی ریشی خغلولی دی، او خواک چی دنفس مهار په لاس کی لری، له دی مذمومو صفاتو خخه پاک دی.

مومن دفرا یضو په ترسره کولو سره خدای ته نیردی کیری، ولی ریشتنی بندگان نوافل یوازی دنوافل او غیر و اجباتو په بول نه ترسره کوی بلکه تول غیر و اجب عبادات خپله وظیفه ګنی، نوکه ویلای شوچی نوافل نلری، هر خه چی دی

وظیفه دی او تکلیف، دنخای دوستانو لره داسی معلم دی په باطن کی چی ورته زده کرہ کوی، اوداسی هوشدارورکونکی دی چی هغه هوښیاروی، او متعال خدای هم نول وسایل ورته مهیا کوی، پیغمبر اکرم (صلی الله علیه وسلم) فرمایلی: (أَوْ أَنَّ الْمُؤْمِنَ عَلَىٰ قُلَّةٍ جَبَلٍ لَقِيقَنَ اللَّهُ لَهُ عَالَمًا يَعْلَمُ)-«که مومن دغره په څوکه هم وی نو متعال خدای به ورته معلم مقررکری چی ورته لاره وښې».

صالحینو ویناوی مه عاریه کوه اوپه هغو تکلم مه کوه اوچان ته یی نسبت مه ورکوه، عاریتی شی نه پتیری. دخپل مال خخه کته پورته کره نه دنورو له مال خخه په خپل لاس پنه وکره، او به یی کره، تابی کره او توکرتری جورکره بیاپی واغوننده، مراد دادی چی تل دخپل لاس اورنځ اوژحمت خخه کته پورته کره، نه دنورو دکار اوژحمت خخه، په هغه خه چی په لاس کی یی لری خوش اوسمه، او دنورو لاسونو ته دطعم په سترګومه گوره.

هرکله که دنورو کلام په چان پوری نسبت ورکر، اوپه هغه موتکلم وکر، صالحو بندگانو زرونه به دتسوپرو راندی په غصه شی، که دعلم درست نه وی، گفتاریه دی هم بی ارزښته وی، حکه هره خبره دعمل پرینست استواره ده، متعال خدای فرمایلی: (أَنْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ)-«دخپلوا عمالو په پاداش سره جنت ته ننزوی. سوره نحل آیه ۳۷».

خدای په پیژننده کی زیارو باسی، کله چی دنخای پیژننده حاصله شی، شخص به له خانه غایب، او حدق دفترت او علم په عظمت کی به فانی شی. پوه شه چی ستاوینا دهغی څه نبانه ده چی په زړه کی دی شتون لری، اوژبه دزره ترجمانه ده. دزره دعدم ثبات نښه داده چی وینا کله صحیح اوکله باطله وی، اوژبه ددی باطل په بدلو لو سره قادره نده، ولی هرکله که زړه ثبات مومند، ژبه به هم په صلاح راشی. که زړه له شرک تشن و، دهغی ژبه اووینا صحیح ده او درسته، اوکه شرک په زړه کی رخنه کری وه، کلام به هم ددروغو اوخطا رنگ و مومی.

دویناوالو او سخنورا نوله بلي داسی کسان شته چی له زړه خبری کوی، او نورله سرا او باطن خخه، او دخینونرو وینا خوننفس دهوا او شیطان خخه نشات کری دی.

لویه خدایه، موښو د مومنانو په لیکه کرہ، او د منافقانو له بلي مو مه ګرزوه. آمين!

هوښیار اوسمه چی که دنچاپرو راندی په چان کی دمحبت احساس وکر، او بیا دبل پروراندی بی محبته وی، چی دنفس دهوا او دخپلی غښتنی له مخی نه وی، بلکه باید نورو پروراندی خپل بغض او محبت دکتاب او سنتو په تله و سنجوی، که دڅوک تابع دشرعی ولیدل، دهغی سره په محبت کی پایداره اوسمه، اوکه ددشورعی مخالف ولید له هغی لیری شه اوپه مخالفت یې راولارشه په هر حال باید حب او بغض دی دخپل مقاصدو دترسره کولو لپاره نه وی، په دوستی او دینمنی کی یوازی دنخای رضا په نظر کی نیسه او بس. هرکله که دنچاپه مورد شک درلود نو دصدیقینو زرونو ته مراجعته وکرہ، حکه دبوی زرونه دصفا او دنخای دحب خخه ډک دی اوله هر چا خخه دوی خدای ته نیردی دی، او دا په دی خاطردی چی هغوي په کتاب او سنتو عمل کړي. نه په خپل او بیالو او هوا او هوس، نو خکه دی چی دعلم په اسرا رو بی لاس مو ندلی، او حدق او باطل په تشخیص کی توانا دی. هرمومن انسان لره یونور په زړه کی شتون لری چی پری وینی، اوپه دی علت دی چی پیغمبر اکرم (صلی الله علیه وسلم) فرمایلی: (أَتَقُوا فِرَاسَةَ الْمُؤْمِنِ فَإِنَّهُ يَئْتُرُ بِثُورِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ)-«دمون د فراتست او زیر کی خخه پر هیزو وکری، حکه هغه دنخای دنور په وسیله لیدنے کوی» مقرب عارف لره هم نور شته، چی دخپل قرب مقام دحق پروراندی پری گوری، او حدق دحب میزان هم په خپل زړه کی په هغی وینی، او دغه نول مواهب د باطن د پاکوالی په وجہ دی، او دزره په تل کی خای لری. عارف تل د حق دقرب پواسطه په نشاط او خوبنی کی دی، اوله خلق خخه بیل او حق ته وصل شوی دی.

حینی دل آگاه اوژبوردی، اوئینی دل آگاه ولی پخ ژبی دی، ولی منافق ژبوردی اویوند زیری، تول علم اوایمان بی په ژبی دی، ددی اصل پربنست پیغمبر اکرم(صلی الله علیه وسلم) فرمایلی: (**أَخْوَفُ مَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي مُنَافِقٌ عَلَيْهِ اللِّسَان**) - «هغه خه چی مادیر دامت په هکله وپروی، ژبور منافق دی».

په څه شی باندی زره مه نزه، خدای پاک فعال مایرید دی، تول شیان دده دقدرت په لاسونو کی دی، له دی کبله یوه صالحینو څخه روایت کوي چې «یوه ورخ دینی ورور لیو ته ورغی اوویل: ای وروره راحه چې په خپل حال وزارو، خکه نه پوهیرو چې خدای پاک به له موږ سره څه وکړی».

څومره بنکلی بی ویلی!! اودغه بنکلی وینا له دی کبله ده چې صالح کس خدای پیژنی، اور رسول اکرم(صلی الله علیه وسلم) وینا بی هم اور یدلی چې فرمایلی دی: (**يَعْلَمُ أَحَدُكُمْ بِعَمَلِ أَهْلِ الْجَنَّةِ حَتَّىٰ لَيَبْقَىَ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إِلَّا ذِرَاعٌ أَوْبَاعٌ فَتَنَرِكُهُ الشَّقَاوَةُ فَيَصِيرُ مِنْ أَهْلِ النَّارِ وَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ حَتَّىٰ لَيَبْقَىَ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إِلَّا ذِرَاعٌ أَوْبَاعٌ فَتَنَرِكُهُ السَّعَادَةُ فَيَصِيرُ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ**) - «یوڅوک له تاسو دجنت اعمال ترسره کوي، داسی چې دده او جنت ترمنځ یوه لویشت(ذراع) فاصله پاته نشی، ولی شقاوت بی لمن نیسي اود دوزخ دلی څخه ګرځی، اوڅوک د اور دا هل اعمال ترسره کوي ترڅو دده اودوزخ ترمنځ یوه لویشت واتن پاته نشی، ولكن سعادت ورته مخه کوي او جنت دا هل څخه ګرځی».

له یوه صالحینو څخه وپښتل شول چې آیا خدای دی لیدلی دی؟ وویل: که می نه واي لیدلای څرنګه به می مینه ورسره کوله؟ اووس که څوک وپښتني چې څرنګه بی خدای لیدلی؟

واچوچی هرکله که په خلکو تکیه کول دی له زره ووتل اوپرته دخای دحب او په هغه باور، بل څه په زره کی پاته نشول، خدای ته ورنیرودی کیږی، او دده وجود په زره کی کاملا احساسوی، همداسي چې رسول اکرم(صلی الله علیه وسلم) دمعراج په شپه الهی اقدس ذات مشاهده وکړه، همداسي چې یوشخص په خوب کی خپل روحي حالتونبni ګوری، او دبیداری په وخت خپل لیدنی په یادراوری، بنده هم کله چې یې زره له تیارو او ککرتیاو پاک شو، دحق دکراماتو، فيض، احسان او عنایت شاهد به وی. دهر چاچی بندگی ریښتني شووه، او دالله په پیژنډه او معرفت بی لاس وموند، ژبه به بی له چون او چراخڅه ګنګه شی، نور به ونه واې: ماته وکوره او یا مه ګوره، رايی کړه او مه بی راکوه، په تول وجود سره دخای په پاک ذات کی مستغرق او فانی کیږی، په دی هکله یوه له بزرگانو(دخای رحمت دی پرده وی) ویلی: (زه دده بنده او عبدیم، او بنده ته دخپل بدار او آفا پروراندی کوم اختیار نشته) حکایت کوي چې: یوه کس بیو غلام راونبیو، او هغه غلام ددين اهل و، ارباب ورته وویل، څه دول خواری غواری و خوری؟ څواب بی ورکر، چې ته بی راته راکری، بیا یې تری وپښتل څه دول جامی غواری واغوندی؟ وویل چې: هغه خه چې ته بی راوا ګوندی، بیا بی تری وپښتل په کوم کنج ددی کورکی غواری هستوکن شی؟ وویل: هرڅای چې تاسو دستورورکړی، وی وپښتل کوم کاردخوبن دی چې ترسره بی کړی؟ څواب بی ورکر: هر کارچی تاسو امر وکړی، کله چې سری دغه څوابونه واور یدل نویه ژراشو، او وویل: کاشکی ماهم دخای پروراندی همداسي احساس درلودای چې ته بی زما پروراندی لري. غلام وویل: اربابه! آیا بنده دارباب پروراندی کوم اختیار او را ده باید ولری؟ ددی خبر و تراور یډو وروسته، سری غلام ته مخ کړ او وویل، ته می دخای درضا لپاره آزاد کړی، اوله تاخه غښتنه کوم چې زما سره پاته شی ترڅو ستا خدمت وکړم.

هر چاچی خدای په ریښتني سره و پیژانده، نورنو له خانه اراده او اختیار نلری، او دخای دارادي او غونښتنی پروراندی کاملا بی ارادی دی. پس ته هم دده دغونښتنی پروراندی دھان او نورو په هکله له چون او چرا(ولی او څرنګه؟) څخه تیرشه. ولی یوه او سه چې یوازی محدود افراد دخای له بندگانو څخه دی مقام ته رسیدلی دی، له خلکو سره بی پریکرون کړی اوله خالق سره وصل شوی اوله هغه سره بی انس اخیستی، او تل بی ورد دقان تلاوت او رسول

گرامی(صلی الله علیه وسلم) دوینا اوریدل دی، په پایله کی دخای سره دمانوس زرہ خاوند کیری، چی هم ھان پیژنی اوهم نور، نورنو له دوى څخه کوم څه پېت نه پاتیروی، اوپردی شا له مسایلو او رمزونو څخه خبربری. وای پرتا! عاقل اوسه، اوپه جهالت اوندانی سره داولیاء الله دقوم مزاحم مه ګرڅه. تا دخای له کتابه کوم څه ندي زده کړی چی هغه نورو ته وښي، داهجه کاردي چی ظاهری او باطنی احکامو پیژندکلوی ته ضرورت لري. او ډژوندانه له تولو تعیناتو او ډواهرو څخه استغنا او بی نیازی ده. او باید دوه ضروره هم په نظرکي ونيسي: لومري داچي که په بناري هیڅوک پاته نشي چی دزده کړو چاری پرمخ بوزی، هغه وخت دضرورت په اساس له خلکو سره خبری وکړه، اوبل داچي : هغه څه چی وايی باید زرہ دی په هغى مومن وي. ترڅو وکولای شی خلک دخالق پیژندنی ته راهنمایي کړي.

وای پرتا! دعرفان مدعی بي اوخان ته هم عارف وايی، ولی پوه شه چی ته تياره او توريبي، دصوفی نښان دظاهر او باطن صفا ده، دصوفی نښان دكتاب او سنتو څخه پیروی ده، هرڅو مره چی بي صفا ډيربری، د وجود له ګردابه څخه را بهر کیری او دحق په بي پایه درباب کي په لامبوبیل کوي، اونور ھان دارادي او اختيار خاوند نه بولی.

پوه شه چی دنيکيو اساس او بنستې دنبی اکرم (صلی الله علیه وسلم) څخه پیروی ده، څه په وينا او خه په عمل کي، او هر کله که د مومن زرہ دستن په ترسره کولو سره صفا و موند، هغه په خوب ويني چی ورته دھینو امر او دھینو څخه نهی کوي، په دی حال کي بي سرتريا په وجود په زرہ بدليري، او خپله توله مادی هستي له لاسه ورکوي، او پرته له هر دول کدورته په صفا بدليري، پتوکي او ظاهری برخی پريردي، او په توله سره مغزاومعني ګرځي، په زرہ او باطن سره درسول اکرم (صلی الله علیه وسلم) حضورته حاضر يري، لاس ده ګه په لاس کي ويني، چی دزره دھلا سبب ګرځي، او بالاخره دانبي اکرم (صلی الله علیه وسلم) چی دده مربي او بنوونکي ګرځي.

دغرونو سوری کول تيروکلنگونو او مجاهدت او زيارتنه ارتيلاري، او باید ډيرنځ او کراونه متتحمل شو. پس دنديا دحب ليږي کول او د شهوا توپېني ورکول هم دغره دکيندلو په شان دصبر او مجاهدت کلند ته ضرورت لري. ده ګه په طلب کي چي ستا په لاس کي ندي، او نه باید وي، مه ګرڅه. خوبني ده ګه چا په حال چي په دی طریقه سره يې عمل کري، او درېښتنو مسلمينو په دله کي ولاړ دی. خوبني ده ګه چا په حال چي دقیمات په ورځ د مسلمينو په ليکه کي دی، اوله کافرانو څخه ليږي دی. خوبني دی وي ده ګه چا په حال چي دجنت په سڀخلي فضاکي مقيم دی، او د دوزخ دا هل د کافرانو څخه ندي.

سرتیپي او متواضع او سه، ځکه تواضع د مقام دلوروالي، او تکر دخواری او خفت سبب دی. پیغمبر اکرم (صلی الله علیه وسلم) فرمایلی: (مَنْ تَوَاضَعَ لِلَّهِ رَفَعَهُ اللَّهُ)-« چاچي دخای درضا لپاره تواضع وکړه، دخای ده ګه مقام لوروي ».»

هر کله که حق ياد په کوم زرہ کي په دوام شو، دخای پیژندنی ته به نائل شي، او د توحید علم ته به ورسيري، توکل به و مومي، او دخای ذات له غير څخه به اعراض وکړي. ذکر دوام او استمرار دننيا او آخرت خير له ھان سره لري. هر کله که شخص په صلاح راغي، دايما دخای په ياد بوخت دی، که په ظاهره يې سترګي په خوب دی، زرہ يې وېښ او ذاکره دی. او ده ګه صفت يې دنبی کريم (صلی الله علیه وسلم) څخه په ارث و پري. روایت کوي چي يوه له صلح او اذکره دی. دغسی شخص په قطعی توګه په خپله وينا کي صادق دی، ځکه صادقانه خوبونه، دخایي الهام دی او د خوب په وخت دی چي ايمان يې رېښتنې خواک ته لاس رسی پيداکوي.
«ربنا آتنا في الدنيا حسنة وفي الآخرة حسنة وقتاً عذاب النار» آمين.